

JUDr. Jan Dusík, M.Sc.
ministr životního prostředí

Praha, 29.ledna 2010
č.j.: 2245/ENV/10
114/M/10

Vážený přítel,

děkuji Vám za společné stanovisko Vašich organizací k záměru vyhlášení nové CHKO Soutok.

Důvodem předloženého návrhu chránit Soutok jako chráněnou krajinnou oblast (CHKO) nejsou pouze Evropsky významné lokality (EVL) a Ptačí oblast (PO) nacházející se na tomto území, navíc jejich hranice a navrhovaná hranice CHKO se nepřekrývají, ale i zcela vyjímečná přírodní a krajinná hodnota území. Potvrzením její jedinečnosti je skutečnost, že v roce 2003 byla oblast Soutoku zahrnuta jako součást nově vymezené biosférické rezervace Dolní Morava a rozšíření bylo schváleno Výborem Mezinárodní koordinační rady UNESCO programu MaB. Soustředění krajinných hodnot území, ve střední Evropě ojedinělý komplex lužních lesů a rozsáhlý soubor unikátních druhů a stanovišť, které jsou předměty ochrany navrhované CHKO, jednoznačně odůvodňují potřebu chránit tyto hodnoty a zachovat je pro budoucí generace. Je Vám jistě známo, že záměr vyhlásit zde velkoplošné chráněné území se připravuje od 90.let 20.století a odbornou veřejností je výrazně podporován, MŽP je spíše kritizováno za průtahy v procesu vyhlášení. Rozsáhlý výčet chráněných fenoménů a rozloha území vylučují ochranu formou maloplošného chráněného území – přírodní nebo národní přírodní památka, eventuelně v bezzásahových územích přírodní nebo národní přírodní rezervace. Vámi doporučená ochrana dle §45c, odst.2 a 3 může znamenat, vzhledem k vysokému počtu zvláště chráněných druhů (167), přírodních stanovišť soustavy NATURA 2000 (11), předmětů ochrany EVL (21) (jsou uvedeny v návrhu plánu péče) a jejich odlišných nárocích na stanoviště, vážnou komplikaci při hodnocení každého zásahu v EVL, zda může vést k závažnému nebo nevratnému poškození předmětu (v případě Soutoku *předmětů*) ochrany. Ochrana území formou CHKO a hodnocení

zásahů či hospodaření dle zásad uvedených v komplexním plánu péče o celé území, zpracovaného na zpravidla desetileté období, je vhodnější a provozně mnohem uchopitelnější než individuální posuzování každého zásahu zvlášť. Pro obyvatele žijící na území dotčeném připravovanou CHKO není jeho režim ochrany zásadním způsobem limitující pro život a možnosti podnikání v regionu. CHKO je navržena tak, že se prakticky nedotýká zastavěných území obcí. Případná omezení vyplývající ze základních a bližších ochranných podmínek se dotýkají především hospodaření v krajině – zemědělství a lesnictví, a to ještě převážně v 1. a 2. zóně ochrany přírody. Navíc omezení je možné kompenzovat v podobě hrazení újem či příspěvků na ekologicky šetrné hospodaření, jak se v jiných CHKO běžně děje.

Z toho, že MŽP předložilo k diskusi záměr vyhlášení CHKO Soutok, je možné vyvozovat pravý opak Vašeho argumentu, že MŽP nerespektuje zmíněnou Směrnici Rady č.92/43/EEC při respektování potřeb a názorů regionu. Nacházíme se ve fázi přípravy podkladů, kdy s každým, kdo má zájem, diskutujeme, shromažďujeme připomínky tak, aby návrh na vyhlášení CHKO, návrh vymezení zón ochrany přírody a návrh plánu péče obsahovaly co nejméně konfliktů se zájmy regionu. To, že jsme před zahájením procesu rozdali zástupcům samospráv návrh podkladů nemůžete interpretovat jako přijaté opatření. Právě proto, abychom mohli „přijmout opatření“ musíme znát, a poctivě se o to snažíme, záměry a zájmy obyvatel regionu. Zatím se nacházíme v této nadstandardní fázi přípravy, kterou nám platná legislativa neukládá. Do zahájení procesu vyhlášení CHKO v souladu s postupem předepsaným v § 40 ZOPK chceme znát představy a požadavky místních obyvatel v duchu Vámi citované Směrnice Rady č.92/43/EEC (Evropských společenství).

Nevím, z čeho vyvozujete, že dojde k oslabení pozice samospráv v území dotčeném zřízením CHKO. Jedinou a zásadní změnou bude, že orgánem ochrany přírody s kompetencí (jen pro území CHKO!) je správa CHKO a nikoli obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo krajský úřad. Nicméně by to oproti současnému stavu, kdy kompetence k udělování souhlasu k zásahům, které mohou vést k závažnému nebo nevratnému poškození EVL, má pouze krajský úřad, bylo pro obyvatele území CHKO, resp. uživatele území, značné ulehčení. Vyhlášení CHKO přiblíží výkon státní správy ochrany přírody občanům, protože na území CHKO má tuto kompetenci její správa. Pozice samospráv bude naopak posílena oceněním významu regionu v měřítku širším než Česká republika. Lokace pozemku na území CHKO dává možnost vyššího bodového hodnocení žádosti o dotace z Operačního

programu Životní prostředí i dalších environmentálních programů. Tyto rozdíly jsou významné pro subjekty podnikající v zemědělství a lesnictví na území CHKO. Kromě těchto zvýhodnění a posílení prestiže regionu mají samosprávy možnost se vyjadřovat a ovlivňovat podobu plánu péče o CHKO. Mohou se vyjádřit nejen ke svému katastrálnímu území, ale k území celé CHKO. To nelze vykládat jako oslabení pozice samospráv, domnívám se, že jde o pravý opak.

Vyhlášení CHKO Soutok bude znamenat zviditelnění regionu, ocenění jeho kvality, přírodních, kulturních a historických hodnot, významu v širším evropském kontextu. Podnikatelé zabývající se cestovním ruchem vědí, že právě chráněné oblasti kategorie CHKO a národní park (po hlavním městě Praze) jsou u nás nejnavštěvovanější. Bylo by chybou připravit podnikatele v cestovním ruchu, veřejném stravování a dalších službách ve Vašem regionu o tuto zajímavou možnost rozvoje. Proto se nemohu ztotožnit s vaším vyjádřením, neboť jde proti zájmům rozvoje regionu, byť rozvoje šetrného s cílem jeho trvalé udržitelnosti.

S pozdravem

Okresní hospodářská komora Břeclav
Ing. Josef Bendl
Nám. TGM. 10
69002 Břeclav

Okresní agrární komora Břeclav
Ing. Jan Hajda
Nám. TGM. 13
69002 Břeclav

Na vědomí:

1. Krajský úřad Jihomoravského kraje, Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno
2. Město Břeclav, Nám. T.G. Masaryka 690 81 Břeclav
3. Obec Bulhary 76, 691 88 Bulhary
4. Město Hodonín, Masarykovo náměstí 1, 695 35 Hodonín
5. Obec Kostice, Nám. Osvobození 445, 641 52 Kostice

6. Obec Ladná, Masarykova 119/60, 691 46 Ladná
7. Město Lanžhot, Náměstí 177, 691 51 Lanžhot
8. Obec Lednice, Zámecké náměstí 70, 691 44 Lednice
9. Obec Mikulčice 2, 691 19 Mikulčice
10. Městys Moravská Nová Ves, Dolní 239, 691 55 Moravská Nová Ves
11. Město Podivín, Masarykovo náměstí 180, 691 45 Podivín
12. Obec Přitluky 11, 691 04 Přitluky
13. Obec Rakvice, Náměstí 22, 691 03 Rakvice
14. Obec Tvrdonice, Nám. Míru 31, 691 53 Tvrdonice
15. Obec Týnec, Náves 1, 691 54 Týnec
16. Obec Zaječí, Školní 401, 691 05 Zaječí
17. AOPK ČR, Středisko Brno, P.O.BOX 120, Kotlářská 51, 657 20 Brno
18. AOPK ČR Praha

OKRESNÍ HOSPODÁŘSKÁ KOMORA BŘECLAV A OKRESNÍ AGRÁRNÍ KOMORA BŘECLAV

Věc: **Stanovisko k záměru vyhlášení nové CHKO Soutok**

Dne 22. prosince 2004 schválila Vláda ČR tzv. Národní seznam evropsky významných lokalit včetně EVL Niva Dyje a EVL Soutok – Podluží. **Tento bezprecedentní akt byl učiněn bez předchozího projednání s vlastníky a uživateli pozemků, což ve svém důsledku znamenalo výrazné omezení vlastnických práv a zpochybnění celé soustavy Natura 2000.**

V lednu 2005 zaslala Okresní hospodářská komora (OHK) Břeclav společně s Okresní agrární komorou (OAK) Břeclav **otevřený dopis RNDr. Liboru Ambrozkovi**, ministrovi životního prostředí, ve kterém se kriticky vyjadřuje k záměru vyhlášení nové chráněné krajinné oblasti v rozsahu stanovených hranic výše uvedených evropsky významných lokalit.

Ministr ve své odpovědi ze dne 31. ledna 2005, č. j. M/1042/2005 sdělil, že kategorie ochrany evropsky významné lokality Niva Dyje **v podobě chráněné krajinné oblasti není ideální.**

V březnu 2005 zaslali starostové **12 obcí a 4 měst** regionu návrh změn hranic u evropsky významných lokalit Rendezvous, Niva Dyje a Soutok – Podluží.

Dne 18. 11. 2009 předložili zástupci MŽP starostům dotčených obcí návrh plánu péče k navrhovanému vyhlášení CHKO Soutok (EVL Niva Dyje a EVL Soutok – Podluží) **bez provedené revize hranic, požadované obcemi v roce 2005. MŽP tak ignorovalo přání obcí a vědomě porušilo platnou Směrnicí Rady 92/43/EEC (Evropských společenství) ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, článek 2, odst. 3., který stanoví, cit.:“Opatření přijímaná na základě této směrnice musí brát v úvahu hospodářské, sociální a kulturní požadavky a regionální a místní zvláštnosti“.**

Situace se zásadně změnila po přijetí **zákona č. 349/2009 Sb.**, který nabyl účinnosti dne **1. 12. 2009**. Tento zákon, který je rozsáhlou novelou zákona č. 114/1992 Sb., modifikoval možné způsoby ochrany EVL tak, že **napříště je zajištění ochrany EVL, které dosud nejsou nikterak chráněny, možné třemi způsoby:**

- a) prostřednictvím základního ochranného režimu popsaného nově v § 45c, odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb.
- b) zřízením smluvní ochrany
- c) vyhlášením ZCHÚ v některém z existujících kategorií, pro EVL Niva Dyje tedy opět v kategoriích PP přírodní památka, NPR národní přírodní rezervace, NPP národní přírodní památka, CHKO chráněná krajinná oblast.

Jsme jednoznačně přesvědčeni, že **pro ochranu EVL Niva Dyje a EVL Soutok - Podluží se základní ochranný režim EVL, zajištěný ustanoveními § 45c, odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb., jeví jako dostačující a že tudíž vyhlášení nových ZCHÚ včetně vyhlášení nového CHKO Soutok není pro zajištění ochrany EVL Niva Dyje a EVL Soutok - Podluží vůbec potřeba.** Uvedený způsob ochrany je také splněním požadavku platné Směrnice Rady 92/43/EEC (Evropských společenství) ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, článek 6, odst. 1., která stanoví, cit.: *“Pro oblasti zvláštní ochrany stanoví členské státy nezbytná ochranná opatření ...”*,

OHK Břeclav a OAK Břeclav upozorňují dotčené obce, že vyhlášením nové CHKO Soutok dojde k jednoznačnému oslabení místních samospráv a místních orgánů státní správy na úkor Správy CHKO, která bude oprávněna většinu záměrů místních samospráv zablokovat nebo přinejmenším modifikovat. V žádném případě nelze očekávat posílení role a významu místních samospráv. V již existujících CHKO nebylo nic podobného nikdy zaznamenáno.

Orgánem ochrany přírody pro všechna řízení, v nichž budou dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny (za takové přitom může být považováno prakticky každé správní řízení), napříště nebude Městský úřad Břeclav – odbor životního prostředí, nýbrž **Správa nové CHKO**. Odvolacím orgánem projednávajícím odvolání proti rozhodnutím Správy již nebude Krajský úřad JMK, nýbrž **Ministerstvo životního prostředí**. Lze očekávat, že ani jeden z uvedených orgánů ochrany přírody nebude zohledňovat regionální a místní potřeby a zvyklosti, nýbrž bude vycházet z pohledu centrálního, založeného na teoretických principech a východiscích dohodnutých na národní nebo mezinárodní úrovni **mezi ochránci přírody navzájem**.

Na základě výše uvedených skutečností OHK Břeclav a OAK Břeclav **nesouhlasí s vyhlášením nové CHKO Soutok** a doporučuje Ministerstvu životního prostředí a Vládě ČR aplikovat při ochraně EVL Niva Dyje a EVL Soutok – Podluží v plné míře **ustanovení § 45c, odst. 2 a 3 zákona č. 114/1992 Sb.**

Dotčeným obcím obě komory doporučují připojit se k tomuto stanovisku, protože ochrana přírodně hodnotných oblastí je **prvořadou záležitostí místních občanů**, jejichž celé generace (podnikatelů, zemědělců a lesníků) vytvořily dnešní podobu evropsky významných lokalit. Špásná role státu ve snaze o vyhlášení nové CHKO Soutok se zde proto **jeví jako nadbytečná a nevhodná**. Máme taky za to, že pro tuto finančně náročnou akci by prostředky státu nebyly nejlíp investovány, kdy stát nemá peníze na potřebnější sféry, když lze danou situaci řešit výše uvedeným zákonem.

V Břeclavi dne 8. ledna 2010

.....
Za Okresní hospodářskou komoru
Předseda představenstva
Ing. Josef Bendl

.....
za Okresní agrární komoru
předseda představenstva
Ing. Jan Hajda